

- دوشنبه ۱۲ خردادماه ۱۴۰۴**
- سال هفدهم - شماره ۳۱۳۶**

سپهرغرب، گروهِ گردشگری – شهره کرمی؛ دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی همدان گفت؛ ایران گنجینه‌ای است از صنایع دستی مختلف که ثبت جهانی آن‌ها را می‌توان راهکاری برای ماندگاری فرهنگ و رونق اقتصادی قلمداد کرد.

صنایع‌دستی به‌عنوان گنجینه‌ای از فرهنگ، هنر و هویت ملت‌ها، نقش بی‌بدیلی در حفظ سنت‌ها و انتقال میراث تمدنی به نسل‌های آینده ایفا می‌کند. این آثار نه‌تنها بیانگر خلاقیت و ذوق هنری سازندگان‌شان هستند، بلکه به‌عنوان نمادهای فرهنگی، پیوندی ناگسستنی بین گذشته و حال ایجاد می‌کنند. در عصر جهانی‌شدن و هجوم محصولات صنعتی یکسان، ثبت جهانی صنایع‌دستی می‌تواند به ابزاری قدرتمند برای حفظ این هنرهای اصیل، تقویت اقتصاد جوامع محلی و معرفی ظرفیت‌های فرهنگی یک کشور به جهانیان تبدیل شود.

ثبت جهانی صنایع‌دستی، خواه تحت عنوان میراث ناملموس یونسکو یا از طریق سایر نهادهای معتبر بین‌المللی، فرصتی استثنایی برای به رسمیت‌شناختن هنرهای بومی در سطح جهان فراهم می‌آورد. این اقدام نه‌تنها باعث افزایش اعتبار و ارزش این آثار می‌شود، بلکه زمینه‌ساز توسعه پایدار گردشگری فرهنگی، ایجاد اشتغال و رونق بازارهای محلی و بین‌المللی خواهد بود. علاوه بر این، ثبت جهانی می‌تواند به حفاظت از روش‌های سنتی تولید در برابر خطر انقراض کمک و با جلب توجه جامعه جهانی، از هنرمندان و صنعتگران در برابر چالش‌هایی مانند تقلیدهای غیراصیل و رقابت‌های ناعادلانه حمایت کند.

ثبت جهانی صنایع دستی به‌عنوان یک اقدام راهبردی، تنها محدود به معرفی یک اثر هنری به دنیا نیست، بلکه فرصتی برای اثر هنرهای در معرض فراموشی، تقویت غرور ملی و ایجاد پیوندهای فرهنگی بین کشورهاست. زمانی که یک صنعت دستی خاص، مانند فرش ایرانی، سفال لالچین یا خاتم‌کاری اصفهان، در فهرست میراث جهانی قرار می‌گیرد، نه‌تنها ویژگی فرهنگی یک ملت ارتقا می‌یابد، بلکه مشروعیت و اصالت این هنرها در سطح بین‌المللی تثبیت می‌شود. این رسمیت‌یافتن، امکان مقابله با تولیدات تقلبی و سوءاستفاده از نام و نشان آثار اصیل را فراهم و از حقوق مادی و معنوی هنرمندان و جوامع بومی محافظت می‌کند.

کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس مطرح کرد؛

سپهرغرب، گروه اقتصادی – سمیرا گمار؛ کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس معتقد است، ساختار متمرکز تصمیم‌گیری، نظام بانکی را نیز به تهران کشانده و در نبود نظارت مؤثر، بانک‌ها (به‌ویژه بانک‌های خصوصی، نقش خود را در توسعه متوازن منطقه‌ای ایفا نمی‌کنند.

در سال‌های اخیر، یکی از معضلات مزمن اقتصاد ایران، تمرکز نهادهای مالی و گردش‌های کلان سرمایه در تهران بوده؛ روندی که نه‌تنها به تقلید نابرابری‌های منطقه‌ای انجامیده، بلکه موجب تضعیف نقش توسعه‌ای نظام بانکی در سطح استان‌ها شده. این در حالی‌ست که بسیاری از واحدهای صنعتی، معدنی و کشاورزی بزرگ، عملاً در استان‌های مختلف کشور مستقرند، اما عمده گردش مالی آن‌ها از طریق حساب‌هایی در پایتخت انجام می‌شود. این تمرکز غیرمنطقی، منابع مالی لازم برای رشد و رونق اقتصادی مناطق محروم را از مسیر طبیعی خود منحرف و بانک‌های محلی را به نهادهای کم‌اثر در چرخه تولید و اشتغال تبدیل کرده است.

در این شرایط، بازتعریف نقش بانک‌ها به‌عنوان بازوی پولی توسعه، بیش از هر زمان دیگری ضروری به‌نظر می‌رسد. بانک‌ها علاوه بر تجهیز و تخصیص منابع مالی، باید در کاهش شکافهای منطقه‌ای و تحقق توسعه متوازن نیز نقش‌آفرینی کنند. اما آیا زیرساخت‌ها، مقررات و سیاست‌های پولی کشور چنین امکانی را فراهم کرده‌اند؟ چگونه می‌توان نظام بانکی را به‌گونه‌ای اصلاح کرد که در خدمت اقتصاد استان‌ها و نه صرفاً پایتخت باشد؟

برای واکاوی دقیق‌تر این مسائل، با کارشناس برجسته حوزه مالی و پولی به گفت‌وگو نشستیم که با سال‌ها تجربه تحلیلی در عرصه سیاست‌گذاری پولی و بانکی، دیدگاه‌های روشنی درباره چالش‌های تمرکز مالی، نقش واقعی بانک‌ها در اقتصاد منطقه‌ای و ضرورت بازمهندسی نظام پولی برای توسعه پایدار استان‌ها دارد. این گفت‌وگو تلاشی است برای یافتن پاسخ‌هایی روشن و مبتنی بر تحلیل کارشناسی به یکی از مهم‌ترین گرهِ‌های نادیده‌گرفته‌شده در اقتصاد ایران.

- تمرکز نظام مالی در تهران؛ مانع توسعه**

از منظر اقتصادی، ثبت جهانی صنایع دستی می‌تواند به عاملی برای جذب گردشگران فرهنگی و هنردوستان از سراسر جهان تبدیل شود. تجربه کشورهایمانند هند در ثبت هنرهایی مانند «چاپ باتیک» یا ژاپن در ثبت «ساخت کاغذ واشی» نشان داده که این اقدام منجر به رونق بازارهای محلی، افزایش صادرات و اشتغال پایدار در زنجیره ارزش صنایع دستی می‌شود. همچنین، با جلب توجه نهادهای بین‌المللی و سرمایه‌گذاران، امکان دستیابی به منابع مالی و فنی برای آموزش، توسعه و بازاریابی این صنایع فراهم می‌شود.

از سوی دیگر، ثبت جهانی صنایع دستی نقشی کلیدی در تقویت هویت اجتماعی و انسجام فرهنگی ایفا می‌کند. زمانی که یک جامعه محلی احساس کند هنر و پیشه اجدادی‌اش مورد تقدیر جهانی قرار گرفته، انگیزه بیشتری برای حفظ و انتقال آن به نسل‌های آینده خواهد داشت. این موضوع به‌ویژه در مناطق روستایی و کمتر توسعه‌یافته که صنایع دستی یکی از اصلی‌ترین منابع درآمدی است، می‌تواند به کاهش مهاجرت به شهرها و تداوم حیات اقتصادی– فرهنگی آن جوامع کمک کند.

در نهایت، ثبت جهانی صنایع دستی ابزاری مؤثر در دیپلماسی فرهنگی محسوب می‌شود. هنرهای سنتی، به‌عنوان زبان مشترک بشری، قادرند مرزهای جغرافیایی و سیاسی را درنوردند و تصویری مثبت و صلح‌آمیز از یک کشور ارائه دهند. این امر نه‌تنها روابط بین‌المللی را تقویت می‌کند، بلکه زمینه‌ساز تبادلات هنری و همکاری‌های فراملی در حوزه‌های مختلف می‌شود.

با توجه به این ابعاد گسترده، می‌توان گفت ثبت جهانی صنایع دستی تنها یک اقدام نمادین نیست، بلکه سرمایه‌گذاری هوشمندانه‌ای برای پاسداشت میراث فرهنگی، توسعه پایدار و تثبیت جایگاه یک ملت در عرصه جهانی است.

با توجه به اهمیت این موضوع با دانشیار گروه فلسفه هنر دانشگاه آزاد اسلامی همدان گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

دکتر حسین اردلانی با بیان اینکه صنایع دستی ایران بازتابی از فرهنگ، قومیت و تاریخ غنی این سرزمین است، گفت: ثبت جهانی این آثار نه‌تنها به معرفی آن‌ها در سطح بین‌المللی کمک می‌کند، بلکه موجب رونق اقتصادی، ایجاد اشتغال و جذب گردشگر می‌شود.

اقتصادی استان‌ها

دکتر مصطفی حبیب‌الله، درباره مسئولیت بانک‌ها به توسعه اقتصادی استان‌ها، گفت: شکل‌گیری و تمرکز نهادهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در استان تهران باعث شده خدمات مالی و بانکی نیز به شکل نامتوازن در مرکز کشور متمرکز شوند.

وی ادامه داد: به‌دلیل تمرکز تصمیم‌گیری‌ها و نهادهای کلان در تهران، بانک‌ها نیز برای ارائه خدمات خود عمدتاً در این منطقه فعالیت می‌کنند و این موضوع مانع از توسعه شمول مالی در سایر استان‌ها شده است.

کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های

مجلس همچنین به موضوع انتقال دفاتر مرکزی شرکت‌ها به استان‌های محل فعالیت اشاره کرد و افزود: اگر دفاتر مرکزی شرکت‌ها به استان‌های محل فعالیت منتقل شوند، جریان‌های مالی و پرونده‌های مالیاتی این شرکت‌ها در همان استان‌ها شکل می‌گیرد و این می‌تواند به تقویت اقتصاد استان‌ها و توسعه شمول مالی کمک کند.

وی افزود: به‌دلیل تمرکز تصمیم‌گیری‌ها و نهادهای کلان در تهران، بانک‌ها نیز برای ارائه خدمات خود عمدتاً در این منطقه فعالیت می‌کنند و این موضوع مانع از توسعه شمول مالی در سایر استان‌ها شده است.

کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های

مجلس همچنین به موضوع انتقال دفاتر مرکزی شرکت‌ها به استان‌های محل فعالیت اشاره کرد و افزود: اگر دفاتر مرکزی شرکت‌ها به استان‌های محل فعالیت منتقل شوند، جریان‌های مالیاتی این شرکت‌ها در همان استان‌ها شکل می‌گیرد و این می‌تواند به تقویت اقتصاد استان‌ها و توسعه شمول مالی کمک کند.

وی صادرات را راز بقای این هنر دانست و افزود: این امر علاوه‌بر ارزآوری، فرهنگ ایران را در سطح ملی و بین‌المللی معرفی خواهد کرد بنابراین از اهمیت بالایی برخوردار است.

■ **صنایع دستی؛ از فراموشی تا احیا**
دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی همدان با اشاره به خطر نابودی بسیاری از مشاغل سنتی در گذار از سنت به مدرنیته، اظهار کرد: متأسفانه زندگی مدرن بسیاری از هنرهای دستی را به حاشیه رانده. ثبت جهانی می‌تواند به بقا و تداوم این هنرها کمک کند.

به اذعان اردلانی در گذشته صنایع دستی مختلف در هوزیه نورووسان وجود داشت اما امروزه متأسفانه این امر از رونق افتاده و همین نبود حمایت، موجب از بین رفتن بسیاری از مشاغل شده است.

وی تأکید کرد: گام نخست قبل از ثبت جهانی احترام گذاشتن به صنایع دستی است، ابتدا صنایع دستی را باید چه در ایران و چه با ثبت جهانی در خارج از ایران غنیمت شمرده و معرفی کنیم. دغدغه من بیشتر مربوط به معرفی در ایران است چراکه افراد می‌توانند ارتباط خوبی با فرهنگ خود بگیرند؛ این آثار برای خارجی‌ها شاید تنها یک اثر تزئینی باشد اما برای ایرانیان با داشتن پشتوانه و عقیه، تأثیر آن را در جامعه بیشتر است و هویت و تاریخ را نشان می‌دهد.

وی تأکید کرد: دولت‌مردان باید از هنر حمایت کنند، هنر نیاز به حمایت و هدایت دارد. در گام بعدی این هنرها باید ثبت جهانی شوند، این اتفاق باعث خواهد شد تا این مشاغل ماندگار شده و تدام یابند.

وی مثال‌هایی از موفقیت‌های نسبی در این زمینه ارائه داد و گفت: امروز شاهدیم که سفال لالچین همدان که زمانی خام‌روشی می‌شد، اکنون با کیفیت بالاتر و ارزش افزوده بیشتری صادر می‌شود. این نشان‌دهنده تأثیر مثبت توجه جانی به این صنایع است.

■ **چالش‌های ثبت جهانی و راهکارها**
این استاد دانشگاه با انتقاد از سیاست‌گذاری‌های نادرست در حوزه فرهنگ، تصریح کرد: متأسفانه در بسیاری از موارد، افراد غیرمتخصص در رأس تصمیم‌گیری‌های فرهنگی قرار می‌گیرند. این موضوع باعث شده بودجه‌ها

گردشگری- اقتصادی

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی همدان مطرح کرد؛

ثبت جهانی صنایع دستی؛ راهی برای ماندگاری فرهنگ و رونق اقتصادی

هنر نیاز به حمایت دارد نه هدایت

به‌درستی هزینه نشود و بسیاری از هنرهای اصیل مهجور بمانند.

اردلانی با ابراز اینکه نبود افراد متخصص در جای خود، بحران ایجاد خواهد کرد که امروزه متأسفانه به آن توجه نمی‌شود تصریح کرد، برای ثبت جهانی صنایع دستی، ابتدا باید خودمان ارزش آن‌ها را در داخل کشور بشناسیم و از هنرمندان واقعی حمایت کنیم.

■ **صنایع دستی ایران؛ گنجینه‌ای پنهان**
وی با اشاره به حضور پررنگ آثار ایرانی در موزه‌های معتبر جهان مانند لوور پاریس، گفت: ۷۰ درصد آثار بخش اسلامی موزه لوور، متعلق به ایران است. این نشان از ظرفیت بالای هنر ایرانی دارد، اما متأسفانه امروز با هجوم کالاهای بی‌کیفیت خارجی، بسیاری از این هنرها در حال فراموشی هستند.

دانشیار گروه فلسفه هنر دانشگاه آزاد اسلامی همدان اذعان کرد: ابتدا مردم در کشور باید صنایع دستی را بشناسند و بعد این هنر را به جهان معرفی کنند.

اردلانی با اشاره به اینکه صنایع دستی در ایران هر یک برای خود جهانی دارند، گفت: در کشور ما با جهانی از فرش، فلزکاری، معماری و کره چینی روبه‌رو هستیم و سرمایه‌های زیادی در تاریخ ما وجود دارد اما متأسفانه به‌دلیل نبود حمایت اقتصادی و اجتماعی بیشتر فرزندان هنرمندان ما، ادامه‌دهنده راه آن‌ها نیستند.

وی با بیان اینکه ما بودجه‌های بسیاری داریم اما متأسفانه به‌درستی از آن‌ها بهره‌مند نمی‌شویم، ادامه داد: دولت‌مردان ما باید مشاوران متخصص داشته باشند چراکه غفلت ما موجب خواهد شد تا کشورهایی مثل عمارات و عربستان برای خود آثار باستانی با عقیه ۱۰۰ ساله را تولید کنند در حالی‌که در خانه هر ایرانی اشیائی وجود دارد که قابلیت تبدیل شدن به موزه را دارد اما ما از آن غافلیم.

وی خواستار فرهنگ‌سازی گسترده از طریق رسانه‌ها شد و افزود: صدا و سیما باید به‌جای برنامه‌های کم‌محتوا، به ترویج صنایع دستی و هنرهای ملی بپردازد.

■ **حمایت، نه هدایت**
دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی همدان با اشاره به اینکه هنر نیاز به حمایت دارد، نه هدایت گفت: در دوران طلایی هنر ایران مثل صفویه و

ایلخانی، هنرمندان تحت حمایت حکومت بودند و می‌توانستند آزادانه خلاقیت خود را بروز دهند. امروز نیز باید با حمایت واقعی از هنرمندان، زمینه را برای خلق آثار فاخر و ثبت جهانی آن‌ها فراهم کنیم.

اردلانی با تأکید بر لزوم اهمیت فرهنگ، افزود: ما هیچ اثری که نمایش کاملی از ایده‌ها و فرهنگ ما باشد نداریم، دغدغه معاش نیوغ را از هنرمند ما گرفته و هنر را سفارشی کرده است.

وی گفت: درخشش فرهنگ ما در هر زمینه حاصل تلاش فردی است نه یک سیستم، متأسفانه سیستم به‌درستی کار نکرده است.

■ **ثبت جهانی صنایع دستی؛ راهنمایی جامع برای حفاظت، ارتقا و توسعه پایدار**

صنایع دستی، به‌عنوان نمادی از هویت فرهنگی و هنری جوامع، نقش بسزایی در حفظ سنت‌ها، ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی ایفا می‌کنند. ثبت جهانی صنایع دستی، فرآیندی است که به‌منظور حفاظت از اصالت، ارتقای ارزش اقتصادی، بازاریابی گسترده و توسعه پایدار این آثار ارزشمند صورت می‌گیرد. این اقدام، نه‌تنها به نفع صنعتگران و جوامع محلی است، بلکه به تقویت غرور ملی و هویت جمعی نیز کمک می‌کند.

■ **مزایای کلی ثبت جهانی صنایع دستی**
ثبت جهانی صنایع دستی فواید متعددی به همراه دارد. ازجمله مهم‌ترین این مزایا، حفاظت از اصالت و هویت فرهنگی است. این فرآیند، فنون، طرح‌ها و مواد اولیه سنتی را حفظ کرده و از تغییرات نامناسب و تجاری‌سازی بی‌رویه جلوگیری می‌کند. به این ترتیب، هویت فرهنگی و هنری جوامع محلی حفظ شده و از فراموشی یا تحریف آن‌ها جلوگیری می‌شود.

علاوه بر این، ثبت جهانی باعث ارتقای ارزش اقتصادی صنایع دستی می‌شود. افزایش تقاضا برای این محصولات، به صنایع دستی ر ستنی را حفظ کرده و با قیمت‌بتری به فروش برسانند. این امر، به نوبه خود، منجر به افزایش درآمد صنعتگران، ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و بهبود وضعیت اقتصادی جوامع محلی می‌شود.

بازاریابی و تبلیغات گسترده نیز از دیگر مزایای قابل توجه ثبت جهانی است. صنایع دستی

کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس مطرح کرد؛

تمرکز مالی در تهران، مانع بزرگ توسعه منطقه‌ای

اگر حساب شرکت‌ها در تهران باشد، استان‌ها از توسعه می‌مانند/ تهران همه‌چیز را می‌بلعد؛ حتی گردش مالی کارخانه‌های شهرستانی

بانکی خود را در استان محل فعالیت متمرکز کند و آیا چنین مداخله‌ای با منطق بازار آزاد در اقتصاد نیست؟» توضیح داد: بازار زمانی شکل می‌گیرد که هر یک از بازیگران اقتصادی بتوانند به سهولت به بازار وارد یا از آن خارج شوند. اما گاهی عوامل بیرونی و غیرمرتبط با شرایط بازار، بر عملکرد آن اثر گذاشته و موجب کاهش کارآمدی بازار می‌شوند.

وی افزود: وقتی اختیار تصمیم‌گیری کامل به بازیگران داده می‌شود و آن‌ها صرفاً تصمیمی را که به نفع خودشان است اتخاذ می‌کنند، این مسئله لزوماً به کارآمدی مورد انتظار منجر نمی‌شود. در چنین شرایطی، انتظار می‌رود دولت و نهادهای قانونگذار وارد عمل شده و با وضع مقررات لازم، موازنه‌ای در بازار ایجاد کنند.

■ **انتقال دفاتر مرکزی شرکت‌ها به استان محل فعالیت، عامل مهم توسعه متوازن منطقه‌ای است**

این کارشناس اقتصادی در ادامه گفت‌وگو درباره ضرورت انتقال دفاتر مرکزی و حساب‌های بانکی شرکت‌ها به استان محل فعالیت‌شان اعلام کرد: اگر شرکت‌ها حساب‌های بانکی و دفاتر مرکزی خود را به همان شهری که فعالیت اقتصادی دارند منتقل کنند، دیگر نباید خدمات بانکی و مالی با تمرکز صرف در مرکز استان ارائه شود.

حبیب‌الله افزود: این موضوع به عدالت متوازن اقتصادی ارتباط دارد و اگر بخواهیم توسعه متوازن را دنبال کنیم، باید بپذیریم که استان‌هایی که امروز بیشترین بهره‌مندی را دارند، به‌دلیل وجود فوладаهای بزرگ صنعتی و اقتصادی است که در آنجا شکل گرفته‌اند.

وی با اشاره به نمونه استان اصفهان و شرکت فوлада مبارکه ابراز کرد: شرکت‌های بزرگی مانند فوлада مبارکه باعث توسعه نسبی منطقه شده‌اند. البته این توسعه، آثار مخربی بر محیط زیست دارد که موضوع بحث ما نیست، اما در زمینه اشتغال نیروهای کار منطقه، نقش بسزایی ایفا کرده است.

کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس ادامه داد: هر منطقه جغرافیایی کشور ظرفیت‌هایی دارد که اگر حاکمیت جایگاه آن را به‌درستی تعریف کند، می‌تواند مزایای بانک‌های باشد برای توسعه متوازن منطقه‌ای. منابع

ثبت‌شده، از طریق شبکه‌های بین‌المللی و سازمان‌های مرتبط معرفی می‌شوند و در معرض دید گردشگران و خریداران بیشتری قرار می‌گیرند. این امر می‌تواند منجر به افزایش صادرات صنایع دستی و رونق گردشگری فرهنگی شود.

ثبت جهانی صنایع دستی، به توسعه پایدار این صنعت نیز کمک می‌کند. این فرآیند، به حفظ محیط زیست، استفاده مسئولانه از منابع طبیعی و حمایت از حقوق صنعتگران توجه دارد. در نتیجه، یک صنعت پایدار و سودآور ایجاد می‌شود که هم به نفع صنعتگران و هم به نفع محیط زیست است.

در نهایت، ثبت جهانی می‌تواند به تقویت غرور ملی و هویت جمعی کمک کند. این فرآیند نشان می‌دهد که کشور دارای فرهنگ و هنر غنی و ارزشمندی است و این امر می‌تواند منجر به افزایش اعتماد به‌نفس و خودباوری در بین مردم شود.

■ **مزایای خاص برای جوامع محلی**
جوامع محلی نیز از مزایای ثبت جهانی صنایع دستی بهره‌مند می‌شوند. ایجاد فرصت‌های شغلی، یکی از مهم‌ترین این مزایا است. ایجاد شغل‌های جدید در زمینه تولید، بازاریابی و گردشگری صنایع دستی، می‌تواند به کاهش بیکاری و فقر در جوامع محلی کمک کند. علاوه بر این، ثبت جهانی می‌تواند به بهبود زیرساخت‌ها نیز منجر شود. جذب سرمایه‌گذاری برای بهبود زیرساخت‌های محلی، مانند جاده‌ها، برق و آب، توسعه گردشگری و خدمات مرتبط با آن، ازجمله مواردی هستند که در این زمینه می‌توان به آن‌ها اشاره کرد. همچنین، ثبت جهانی به حفظ فرهنگ و سنت‌ها نیز کمک می‌کند. حفظ و ترویج فرهنگ و سنت‌های محلی، تقویت هویت فرهنگی و اجتماعی جوامع محلی، از دیگر مزایای این فرآیند است.

کلام آخر آنکه ثبت جهانی صنایع دستی، یک فرآیند پیچیده و زمان‌بر است، اما مزایای آن برای صنعتگران، جوامع محلی و کشور بسیار زیاد است. با برنامه‌ریزی دقیق، مستندسازی کامل و حمایت از صنعتگران، می‌توان این فرآیند را با موفقیت طی کرد و از مزایای آن بهره‌مند شد. این اقدام، نه‌تنها به حفظ هویت فرهنگی و هنری جوامع محلی می‌کند، بلکه به رونق اقتصادی، توسعه پایدار و تقویت غرور ملی نیز منجر می‌شود.

کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس مطرح کرد؛

که بانک‌ها سهامدار یا شریک مالی آن‌ها هستند، تا از این طریق هم منفعت بیشتری کسب کنند و هم تسهیلات به محل درآمد اصلی بانک‌ها تبدیل شود.

■ **ضرورت تمرکززدایی مالی برای توسعه متوازن منطقه‌ای**

در خاتمه باید گفت؛ بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد که ساختار متمرکز نظام مالی کشور، به‌ویژه تمرکز بانک‌ها و دفاتر مرکزی شرکت‌ها در استان تهران، یکی از موانع اصلی توسعه متوازن در سایر استان‌ها به‌شمار می‌رود. این تمرکز مالی باعث شده بسیاری از استان‌ها از دسترسی به خدمات بانکی و مالی مناسب محروم شوند و ظرفیت‌های بالقوه اقتصادی آنان به شکل پنهانه بهره‌برداری نشود.

همچنین، حضور محدود بانک‌های خصوصی در مناطق کمتر توسعه‌یافته، ناشی از نداشتن مشوق‌های کافی و نبود نظارت کارآمد بر عملکرد این بانک‌ها است. بانک‌ها به‌دنبال جذب منابع سپرده‌ای در مناطقی هستند که برای آن‌ها سودآوری بالاتری داشته باشد. این موضوع موجب شده مناطق محروم همچنان در دسترسی به خدمات مالی، دچار مشکل باقی بمانند.

از سوی دیگر، تجربه بین‌المللی و تحلیل‌های اقتصادی نشان می‌دهد که الزام شرکت‌ها به انتقال دفاتر مرکزی و تمرکز حساب‌های بانکی در استان‌های محل فعالیت‌شان، می‌تواند به‌عنوان یک ابزار مؤثر برای توزیع عادلانه‌تر منابع و افزایش مشارکت اقتصادی در استان‌ها مورد استفاده قرار گیرد. این اقدام می‌تواند به کاهش تمرکززدگی اقتصادی، ایجاد اشتغال محلی و در نهایت تحقق توسعه متوازن منجر شود.

بنابراین، برای رسیدن به توسعه اقتصادی متوازن و افزایش شمول مالی، لازم است سیاستگذاران علاوه بر ایجاد انگیزه و مشوق برای بانک‌ها، به تنظیم مقررات و نظارت مؤثر نیز توجه ویژه‌ای داشته باشند. استفاده از تجارب موفق کشورهای دیگر و به‌کارگیری راهکارهای نوین در نظام مالی کشور، می‌تواند به رفع این چالش‌ها کمک کند و مسیر رشد اقتصادی همه استان‌ها را هموار سازد.